

PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět prvouka se vyučuje jako samostatný předmět v 1. – 3. ročníku. V 1. a ve 2 ročníku 2 hodiny týdně, ve 3. ročníku 2 hodiny týdně.

Prvouka se vyučuje v kmenové třídě, v počítačové pracovně, ve třídě s interaktivní tabulí, také mimo školní budovu (muzeum, planetárium, ZOO apod.). Žáci jsou povinni dodržovat Řád školy a řídit se pokyny vyučujícího po celou dobu výuky. Dodržovat bezpečnost a pravidla slušného chování po celou dobu vyučovacího procesu.

Vzdělávací oblast: a, Vzdelávací obor Člověk a jeho svět obsahuje tyto tematické okruhy :

- Místo, kde žijeme.
- Lidé kolem nás.
- Lidé a čas.
- Rozmanitost přírody.

Vzdělávání v předmětu prvouka směřuje k :

- rozvíjení poznatků, dovedností a prvotních zkušeností žáků
- učení pozorovat a pojmenovat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti
- utváření prvotního uceleného obrazu světa
- poznávání sebe i svého nejbližšího okolí
- poznávání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si krásy lidských výtvarů i krás přírody, přírodních jevů
- snaze porozumět světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání :

- vyučovací hodiny propojené s činnostním učením
- jednoduchá samostatná i skupinová práce s využitím fotografií, sbírek, herbáře
- školní projekty (Vánoce, Velikonoce,...)
- vycházky, exkurze (pekárny, autodílna atd.)
- jednoduché pokusy

Pomůcky pro prvouku :

- sešit, obrazy, pastelky, zvýrazňovač, atlas rostlin, hub, sbírky nerostů, hornin, fotografie, denní tisk, časopisy, internet, hodiny, teploměr, dopravní značky, mapy, magnet.tabule, magnetky aj.

Prvouka souvisí i s ostatními předměty :

- český jazyk – sloh – popis přírodnin, vyprávění, popis pracovního postupu...
- matematika – určit počet osob, členů rodiny, dopravních prostředků...
- výtvarná výchova – kreslení, malování, prvků přírody, obtisky listů...
- pracovní výchova – dotváření přírodnin, zhotovení obrazů z různých přírodních materiálů...
- hudební výchova – písně o přírodě, rodině

Předmětem prolínají průřezová témata :

- **OSV** : osobnostní rozvoj – sebepoznání, zdravé sebepojetí, seberegulace, psychohygienu, sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty a postoje

Přínos prvouky :

- vede k porozumění sobě i druhým
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

- **VDO** : občanská společnost a škola – vztah k domovu a vlasti

Přínos prvouky:

- upevňuje životní zkušenosti žáka
- **EGS** : Evropa a svět nás zajímá – poznatky žáka z běžného života i mimořádných událostí v rodině, městě a nejbližším okolí u nás i ve světě

Přínos prvouky :

- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení chování za mimořádných událostí
- **MKV** : kulturní diference – učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky jiných národů,
- lidské vztahy – rozvíjí rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti

Přínos prvouky :

- vede žáky ke spolupráci, k toleranci, k uvědomění, že lidé mají právo žít společně
- **EV** : pohled na okolní přírodu i prostředí – postavení člověka v přírodě,
- ekosystémy – základní podmínky života, člověk a jeho životní prostředí

Přínos prvouky :

- poskytuje znalosti a pěstuje návyky pro každodenní žádoucí jednání žáka vůči prostředí, přispívá k utváření zdravého životního stylu, vede k angažovanosti a řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí, ukazuje příklady ohrožení podmínek života (živelné pohromy)
- **MV** : kritické čtení a vnímání mediálních sdělení , interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Přínos prvouky :

- učí využívat médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- rozvíjí komunikační schopnost
- přispívá k využívání vlastních schopností ve skupinové práci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- vyhledávají a třídí informace a na základě jejich pochopení je využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně i ve skupinách pozorují a experimentují, získané výsledky porovnávají
- jsou motivováni k pozitivnímu vztahu k učení

Učitel vede žáky:

- k používání potřebných pomůcek
- ke stálému zdokonalování a upevňování vědomostí
- k využívání vlastních zkušeností a přístupných informací

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají problémové situace ve škole i mimo ni
- navrhnou různá řešení a zdůvodňují své poznatky
- postupují od jednoduchých problémů ke složitějším
- spolupracují, vzájemně si poradí a pomohou

Učitel vede žáky:

- ke zvolení vhodných metod a postupů
- ke zhodnocení vlastní práce a vnímání pokroku

Kompetence komunikativní

Žáci

- formulují a vyjadřují své myšlenky výstižně, souvisle
- rozumí textům a záznamům, obrazovým materiálům
- dokáží naslouchat a hovořit o poznaných jevech

Učitel vede žáky:

- k prezentaci poznatků v písemném i mluveném projevu
- ke vzájemné komunikaci
- umožňuje žákům hovořit o vlastních zkušenostech a vhodnou formou vyjádřit svůj názor

Kompetence sociální a personální**Žáci**

- si pomáhají a dovedou o pomoc požádat
- tolerují a respektují pokyny učitelů
- dodržují daná pravidla

Učitel:

- organizuje práci ve skupinách
- vede žáky ke vzájemné toleranci a zodpovědnosti při plnění společného úkolu
- umí podat pomocnou ruku
- přispět radou i pomocí ke zdárnému splnění úkolu

Kompetence občanské**Žáci**

- si uvědomují svá práva a povinnosti ve škole i mimo ni
- uznávají a oceňují nápady druhých
- snaží se co nejlépe splnit své školní povinnosti

Učitel vede žáky:

- ke slušnému chování
- k ohleduplnosti a pochopení druhých
- k odcizení se pojmům hrubost, násilí, drzost

Kompetence pracovní**Žáci**

- jsou vedeni k plnění vymezených pravidel
- používají bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- jsou seznámeni a poučeni o bezpečnosti a chování v terénu

Učitel požaduje:

- dodržování dohodnutých podmínek, postupů, termínů a kvality práce
- vede žáky k získávání a vyhledávání různých zdrojů informací
- vede žáky k organizování a plánování učení